

„Gal aš tikčiau į Ramygalos herbą?“ - meee...beee...

Zina Paškevičienė

Ožkų miesto gyventojais vadinami žmonės ne-
pyksta, nes bet kuriame Lie-
tuvos kampelyje Ramygala
garsėja kaip ožkų kraštas,
nors ne kiekviename kieme
mekena žilabarzdžis ir ra-
gotas gyvulėlis.

Legenda

Legenda byloja, kad
anksčiau aplink miestelį
tyvuliavo pelkės, o dirba-
mos ir derlingos žemės bu-
vo labai nedaug. Žmonės,
negalėdami turėti karvių,
augino mažus arklukus,
vadinamus žemaitukais.
Būdami labai stiprūs, ark-
liukai iš pelkių ištraukdavo
žolės, atveždavo malkų ve-
žimus. Esą tuos arklukus
gyventojai dar vadino ož-
komis, mat ožkas auginti
būdavo pigiau. Pasak Ra-
mygalos vidurinės mokyk-
los mokytojos, kraštotyros
muziejaus vadovės Irenos
Zubauskienės, Ramygalos
nepavadinsi ožkų auginto-
jų miestu, tačiau kas kelin-

tame kieme auga nors po
vieną ožką.

Herbas

Ramygalos seniūnui Val-
dui Chirvai, iš Ramygalos ki-
lusiam Seimo nariui Vir-
mantui Velikoniiui ir kitiems
ramygaliečiams nepavyko
ožkos įamžinti miestelio her-
be: Heraldikos komisijoje
ramygaliečiams paaiškino,
kad herbe negali būti mote-
riškosios giminės atstovo.
Dabartiniame Ramygalos
herbe ir vėliavoje, kurią
miestelėnai išvys šiais me-
tais, bus įamžintas gandrų.
Pasak Chirvo, Ramygala - ra-
mus kraštas ir jį mėgsta to-
kie pat ramūs paukščiai
gandrai. Miestelyje yra net
keli gandrallizdžiai, o vieną
jų gandrai susuko ant vaikų
darželio katilinės kamino.

Lepina

Taigi metų simbolis - ož-
ka mekena daugelyje ramy-
galiečių tvartų. Nesvarbu,
kad ožka laikoma užsispyru-
jų gyvuliu, tačiau Ramyga-

Į ožkų miestelio herbą ožka netiko

„Višta ne paukštis, ožka ne gyvulys“ -
norėdami pašiepti ožkų augintojus erzi-
na vienas kitą Panevėžio rajono Ramy-
galos miestelio gyventojai

los žmonės jas labai myli ir
lepina. Viena mokytoja ož-
ką ypač globojanti, įvairia-
sius skanėstus jai perkanti,
pasivaikščioti su ja einanti.
Janinos ir Juozapo Leščins-
kų šeima, anksčiau auginusi
tris ožkas, patyrė, ką reiškia
jų užsispyrimas. Jei šei-
mininkė ožkas nubausdavo,
jos ilgam prisimindavo ir vis
tiek atkeršydavo nugraudama
mos vaismedžius. Ožkos ne-
mėgsta vienvėdis, joms bū-
tinai reikia draugės. Tuomet
jos daugiau pieno duoda ir
ramesnės būna. Paprastos,
lietuviškos ožkos dabar kai-
nuoja 200 litų, o jei norėtum
įsigyti geros čekų veislės, rei-
kės mokėti apie 700 litų. Leš-
činskas yra turėjęs įvairia-
sių veislių ožkų, tačiau dabar
turi tik vieną, Mekekene
vadinamą.

Prasigyvenimas?

Ponia Janina prisiminė,
kad anksčiau Ramygaloje
gyvenęs Smetonos pusbrolis,
kuris pasikinkęs ožkas vietoj
arklių lakstydamas po mieste-
lį. „Mes jo bijodavome ir
skubėdavome uždaryti kie-
mo vartus“, - prisimena po-
nia Janina.

„Ožka yra ir prasigyveni-
mas, ir nusigyvenimas“, - sa-
ko Leščinskas. Anksčiau lie-
tuvuiui buvo negarbinga lai-
kyti ožkas, o dabar ožkos
tampa nesunkiai ir nebran-
giai išlaikomu gyvuliu.

Tik įsukus į Vlados ir Jo-
no Genčiauskų kiemą, ma-
ne sustabdė piktokas vyriš-

kas balsas. „Ko reikia?“ - pa-
klaušė šeimnininkas. - „Noriu
ožkų pasižiūrėti“, - atsakiau.
„Nėra čia ko svetimiems
vaikščioti“, - neatlyžo Gen-
čiauskas ir vėliau niekaip ne-
norėjo fotografuotis. Net
glostydamas keturias savo
augintines jis sukosi nuo fo-
toaparato.

Auginti ožkas Genčiaus-
kai pradėjo neseniai. Daug
ožkų laikyti nesiruošė, tačiau
tvarte nuolat po keturias šie-
nų kramsnodavo. Neišran-

kiems gyvulėliams Genčiaus-
kienė ažuolo žievelių pasku-
ta, miltų sumaišo. „Kuo dau-
giau pašaro duosi, tuo jos
daugiau pieno duos“, - sako
Vlada, primelžianti iš kiek-
vienos ožkos per dieną po
4,5 litro pieno. Dabar jos ož-
kos užtrūkusios, visos drau-
ge „pasilaksčiusios“ vasarį at-
sives po ožkytę. Genčiauskai
nekiečia veterinarijos gydy-
tojo priimti ožkytes. Pasiima
žirkles, šilto vandens ir sku-
ba į tvartą.

Užsiėmimas

Genčiauskai mano, kad
auginti ožkas yra geras pen-
sininkų užsiėmimas. „Vis

kruti“, - atlyžęs jau bendrau-
ja Genčiauskas. Dabar laiky-
ti karvė viena bėda, reikia ją
ganyti, šienauti, o pienas la-
bai pigus. „Kur ganyti tą kar-
vę, ar ant stogo?“ - retoriš-
kai klausia Jonas.

Atšilus orams Genčiaus-
kai išleidžia augintines į so-
dą ir net nesivargina įsiminti
jų vardų. „Jos labai prieraiš-
šios, iš paskos sekioja, o pa-
bėgusios vis tiek namo parei-
na“ - sako Vlada.

Ramygaliečiai teigia, kad
ožkų jų miestelyje tikrai dau-
gėja. Kaip prisimena ilgametis
vairuotojas Genčiauskas,
kur tik jis nuvažiuodavo,
girdėdavo vieną ir tą patį: „Iš
Ramygalos, iš ožkų miesto“.

Vlada Genčiauskienė sako, kad net pabėgusios ožkos vis tiek namo pareina.

Autorės nuotraukos